

σμονήσειν ὡς ἄχρηστα εἰς τὴν μέλλουσαν τέχνην του. Τοιαύτη βέβαια διδασκαλία, γινομένη ἀσκόπως, καταντᾷ καὶ ἀνωφελής· εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις καὶ ἐπιζήμιος εἰς τὴν κοινωνίαν· διότι, ἂν ὁ ἀσκόπως ἐκπαιδευόμενος καὶ φθάσας εἰς ἡλικίαν καὶ εἰς ἓνα τινὰ βαθμὸν γνώσεων, δὲν ἔχῃ τοὺς τρόπους νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν σπουδὴν, ἕως ν' ἀποκτήσῃ τὰς γνώσεις τὰς ἀναγκαίας εἰς τὸ νὰ ἐναγκαλισθῇ ἐν τι ἐπιτήδευμα ἐκ τῶν ἀνωτέρων καὶ ὑψηλῶν τῆς κοινωνίας, ὁ τοιοῦτος, ὡς μὴ μαθῶν ἐν καιρῷ καὶ μὴ δυνάμενος νὰ μετέλθῃ μὴδὲ κάμμιναν τέχνην, ἅμα ἀνδρωθῇ, τρέπεται ἐξ ἀνάγκης εἰς ὀκνηρίαν, εἰς πολυπραγμοσύνας καὶ ραδιουργίας, γινόμενος βάρος τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ὁποίας δὲν ἔχει τίποτε νὰ συνεισφέρῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του· ἀλλὰ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων ἀπαιτεῖ αὐτὸς ν' ἀπολαμβάνῃ ἔτοιμα. Τοιαύτη παιδεία ἀσκόπος γεννᾷ τοὺς οἰηματίας ἢ ἡμιμαθεῖς, οἵτινες ἕως τέλους καταντῶσι δυστυχεῖς, ἢ μάλιστα γε τρομεραὶ τῆς ἀνθρωπότητος μὲ τὰς κακίας των.

Τὴν κατάλληλον ἐκπαίδευσιν εὐρόντες οἱ φωτισμένοι λαοὶ ὡς μόνον μέσον καὶ πηγὴν εὐτυχίας, διαιροῦσι καὶ αὐτὰ τὰ προπαιδευτικὰ σχολεῖα εἰς δύο βαθμοὺς. Εἰς ἕκαστον δ' ἐξ αὐτῶν οἱ μαθητεύοντες, ἀφ' οὗ διδάσκονται τὰς κοινὰς εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν ἀνθρώπων προκαταρκτικὰς γνώσεις, μανθάνουσιν ἰδίως καὶ τὰς εἰδικὰς, ἐκείνας δηλ. αἵτινες εἶναι χρήσιμοι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν τάξιν καὶ εἰς ὅ,τι μέλλουν νὰ ἐναγκαλισθῶσιν ἐπάγγελμα.

[Ἐκ τοῦ Παιδαγωγοῦ.]

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ.

ΔΙΑ τί ἐπλάσθησαν οἱ ἄγγελοι, καὶ εἰς τί χρησιμεύουσι; Κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, “ Πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.” τουτέστι καταγίνονται εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ, ἀφορῶσαν τοὺς κληρονόμους τῆς σωτηρίας. Καὶ σημειωτέον ὅτι ὄχι ὀλίγοι τινὲς μόνον, ἀλλὰ πάντες ἐνασχολοῦνται τοιοιουτρόπως. Ὁ Θεὸς εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἰδιαίτερον τοῦτο ἔργον, ὅτε ἐδημιούργησεν αὐτούς. Πρὸ τῆς γενήσεως βασιλοπαιδοῦ προβλέπονται τροφὸι καὶ θεράποντες· ὡσαύτως πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀνθρώπων διωρίσθησαν οἱ ἄγγελοι ὡς πνεύματα λειτουργικὰ διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.

Θεωρούμενος οὕτω πως ὁ Χριστιανός, πόσον φαίνεται δεδοξασμένος! Τὸν ἀληθῆ Χριστιανὸν, ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ συμμορφώνει τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ μὲ τὰς ἱεράς παραγγελίας τοῦ Εὐαγγελίου, τὸν τοιοῦτον, ὡς κληρονόμον τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἄγγελοι διακονοῦσιν. Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἢ θέσις αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ, εἴτε Λάζαρος εἶναι λιμοκτονούμενος παρὰ τὴν πύλην τοῦ πλουσίου, εἴτε ἅγιος προφήτης, εἴτε ἀπόστολος Παῦλος, ἄγγελοι ἀποστέλλονται εἰς διακονίαν αὐτοῦ. Πολλάκις ὁ εὐσεβὴς

Χριστιανὸς περιφρονεῖται ὑπὸ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ὁ Θεὸς φροντίζει ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ διατάσσει ἄγγελους νὰ τὸν ὑπηρετῶσι.

Ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης λέγει ἐν τῇ Ἀποκαλύψει, “ Καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσον προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα· καὶ λέγει μοι, “Οὐρα μὴ· σύνδουλός σου γάρ εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· ΤΩ ΘΕΩ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΟΝ.” Οἱ ἄγγελοι δὲν ἐπλάσθησαν διὰ νὰ προσκυνῶνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποστέλλωνται ὡς λειτουργικὰ πνεύματα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κατακρίνει ὡσαύτως τὴν λατρείαν τῶν ἀγγέλων, λέγων πρὸς τοὺς Κολλοσσαεῖς, “ Μὴδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω, θύλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων.” Ὁ Υαλμωδὸς λέγει περὶ τοῦ Θεοσεβοῦς, “ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου· ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μὴποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” Ὁ δὲ Σωτὴρ ἡμῶν εἶπεν, “ Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνός τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.” Καὶ ὁ ἐλάχιστος Χριστιανὸς διακονεῖται ὑπὸ τῶν ἀγγέλων τοῦ Ὑψίστου· πόσον δ' αὐξάνει τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ, ὅτι καὶ εἰς τὴν παρούσαν ταύτην ταπεινὴν κατάστασιν ἔχει περὶ αὐτὸν λειτουργικὰ ἐνδοξὰ πνεύματα.

Ὁ Λάζαρος ἀποθανὼν μετεκομίσθη ὑπ' ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· φαίνεται δὲ κατὰ πρῶτον ἀληθῶς θανούσιον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε τὰ δεδοξασμένα τοῦ φωτὸς πνεύματα εἰς διακονίαν τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου, ὅστις ἀπέθανε παρερριμμένος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, πεινασμένος, καὶ ἠλωμένος. Ἀλλὰ διατί νὰ μᾶς φαίνεται παράδοξον; μὴπως ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἐνδοξοὶ αὐτοῦ ἄγγελοι θαμβόνονται, ὡς ἡμεῖς, μὲ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν; Ὁ Λάζαρος ἦτο τέκνον Θεοῦ, καὶ οἱ ἄγγελοι ἔβλεπον τοῦτο. Ὁ υἱὸς βασιλέως δὲν εἶναι ἀράγε ἄξιος ὑπολήψεως, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὰ φορέματά του; Ὁ ἄστωτος τῆς Εὐαγγελικῆς παραβολῆς ἐφαίνετο μὲν εὐτελής καὶ ἀξιοκαταφρόνητος· ἀλλ' ἐπιστρέψας οἴκαδε, ἀπέβαλε τὰ ράκη του, καὶ ἐνεδύθη μὲ τὰ καλῆτερα ἱμάτια, καὶ ἔβαλε δακτυλίους εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του. Ἄν ὁ Χριστὸς δὲν ἠσχύνθη νὰ καταβῇ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ νὰ καλέσῃ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀδελφούς του, ἔτι δὲ καὶ νὰ νύψῃ τοὺς πόδας των, διατί νὰ μὴν ὑπηρετῶσιν αὐτοὺς οἱ λατρεύοντες καὶ ἀγαπῶντες Ἐκείνον ἄγγελοι; Ὅτε ὁ πατριάρχης Ἰακώβ ἐπλησίαζεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἠσαῦ, “ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν Θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν” περίξ δὲ τοῦ προφήτου Ἐλισαῖ ἐκαὶ τοῦ δούλου αὐτοῦ τὸ ὄρος ἐπληρώθη ἀγγέλων ἐν εἶδει ἵππων καὶ ἄμαξων.— Ἄς ἀγωνιζόμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ κατασταθῶμεν ἅξιοι τῆς τῶν ἀγγέλων διακονίας.